

DRWECA

z dodatkami: „Oplekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciel“ i „Rolnik“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przepisła wynosi dla abonentów 1,50 zł z dozwoleniem 1,80 zł miesięcznie. Kwartałnik wynosi 4,50 zł, z dozwoleniem 5,25 zł. Przyjmują się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 10 gr, na stronie 8-linowej 30 gr, w tabelce na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia nagr. 100% więcej. Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Biuro redakcyjne „Drweca“ Sp. z o.o. p. w Nowe Miasto.

Adres telegr.: „Drweca“ Nowe Miasto-Pomorze.

Rok IX.

Nowe Miasto-Pomorze, Czwartek, dnia 21 lutego 1929.

Nr. 23

Rozwiązanie kwestji rzymskiej,

to najważniejsze wydarzenie kościelno-polityczne od lat blisko 60.

Papieżowi suwerenność polityczna jest potrzebna.

Między Stolicą św. a rządem włoskim zawsta została umowa, likwidująca tak zw. kwestję rzymską, która od zaboru Rzymu przez króla Wiktora Emanuela aż do obecnej doby stanowiła pewnego rodzaju stan wojenny między papieżem a królestwem włoskim. Układ, regulujący stosunek Stolicy Apostolskiej do państwa włoskiego, doszedł do skutku dzięki zdecydowanej woli Mussoliniego i dobrej woli Ojca św. Pełnię nadziei przewidywano do pewnego czasu w wielkiej tajemnicy tak długo, dopóki nie uzgodniono stanowiska obu stron. Wiadomość o rozwiązaniu sprawy rzymskiej radosem echem odbiła się po całym świecie katolickim. „Przecież niezatłwiona sprawa rzymska stanowiła dotąd jątrzącą, niezagojoną ranę. Obecnie gwałt, popełniony na najwyższej Głowie Kościoła kat. w roku 1870, znalazł swe zadosyćuczynienie. Prawda, Ojciec św. nie otrzymał z powrotem swego państwa kościelnego. To, co przynosi obecna umowa, jest małym skrawkiem z tego, co posiadał, a jednak nadanie i temu kawałkowi suwerenności całkowitej jest wielkim sukcesem. To już nie to, co w roku 1871 po zaborze państwa kościelnego, przyznał rząd włoski Stolicy Apostolskiej tak zwana ustawą gwarancyjną. Tamto prawo było aktem jednostronnym, dowolnym, stwierdzającym zależność Stolicy św. od rządu włoskiego. Dlatego ustawa gwarancyjna (dziużona była przez wszystkich papieży, począwszy od Piusa IX., za którego zaboru państwa kościelnego dokonano. Obecna umowa ma charakter układu, wy-
pływającego z dobrej woli obu stron.

Obecny układ czyni suwerenność i wolność papieża rzeczywistą i całkowitą i widoczną dla całego świata. A taka suwerenność papieżowi jest konieczna potrzebna, aby Ojciec św. w swych rządach Kościoła kat. nie był krępowany żadnymi względami na jakąś władzę świecką — aby nikt z katolików nie mógł posądzić Stolicy Apostolskiej o to, że kierując się przy swych rozporządzeniach musi, albo chce tem, co się rządowi włoskiemu podobnie. Taki stan rzeczy mieścił w sobie niebezpieczeństwo schizmy i oderwania się do tak zwanych kościołów naco-dowych. Dziś, gdy wolność Ojca św. staje się jasną i widoczną, takie niebezpieczeństwo już nie istnieje. Pośatem polrzeba Ojca św., do którego owierzek zaliczają się i głowy koronowane i przedstawiciele państw i którzy nieraz pragną Ojcu św., jako wierni synowie, złożyć swój hołd, aby był panem własnej woli choć na szczupłym skrawku ziemi, aby mógł i takich gości przyjąć z całą swobodą u siebie, nie krępując się żadnymi względami na rząd włoski.

Władza Ojca św. jest najrozsłoglejsza ze wszystkich władz całego świata, bo obejmuje całą kulę ziemską. Wielka część państw na niej utrzymuje przy Stolicy Apostolskiej swych posłów. Polrzeba więc, aby Ojciec św. mógł ich pomieścić u siebie i dać im schronisko, zapewnić im bezpieczeństwo. Obecny układ właśnie zapewnia bezpieczniemu dyplomatycznemu, akredytowanemu przy Watykanie, jak również kolegialnemu kardynalskiemu prawu ekster-ryturalności. Pośatem zapewnieniem suwerenności, jaką daje Ojcu św. obecny układ, oznacza ogromne podniesienie autorytetu Stolicy Apostolskiej w stosunkach międzynarodowych. Ojciec św. staje w rządzie suwerennych władców — ma temsamem możność i prawo uczestniczenia i zabierania głosu w międzynarodowych obradach i decyzjach.

Stąd też ludność katolicka całego świata umowa Watykanu z Kwirynalem wita z najwyższą radością i zadowoleniem. A szczególnie lud polski przyjmuje akt ten dziejowy, dokonany w dniu święta jubileuszowego Papieża Piusa XI. ze szczególną sympacją, i ze względu na to, że „Polonia semper fidelis“, że Polska szcze-

rze przywiązana do Kościoła kat., jak jeszcze i z tego powodu, że obecnie panujący nam chwalebnie Ojciec św., szczególnie nam bliski i drogi.

Jeszcze ze szczegółów układów watykańskich.

W uzupełnieniu szczegółów, odnoszących się do osobnego układu, zawartego między rządem włoskim a Watykanem, donoszą z Rzymu:

Kardynałowie zrównani będą z księżętami krwi królewskiej, Kardynałom kurji papieskiej przyznane zostanie obywatelstwo papieskie. To samo obywatelstwo uzyskają również wszystkie osoby, zamieszkałe i pra-

ciągające zawodowo w obrębie miasta Watykanu, z wyłączeniem ich rodzin. Obywatele państwa kościelnego mogą być równocześnie poddanymi państwa włoskiego.

Państwo włoskie zobowiązało się do przestrzegania, aby w pewnej ustalonej odległości od miasta Watykanu, nie budowano nowych budowli. Sam Watykan zamierza otoczyć przynależne doń tereny specjalnym, odpowiednio wysokim, murem.

Dla Watykanu ma być nadto zbudowany osobny dworzec kolejowy, staraniem włoskiego ministerstwa kolei. Specjalny tor ma prowadzić do egrońców watykańskich, za terenie których powstać ma osobny przystanek dla specjalnych potrzeb papieża, w związku z ewentualnymi jego podróżami. Watykańskie znaczki pocztowe puszczane będą w obieg niebawem.

Agitacja nacjonalistów gdańskich.

Wyzyskują każdą okoliczność, aby wystąpić przeciw Polsce.

Gdańsk. Brak węgla, który przez kilka dni dawał się odczuwać w Gdańsku z powodu niedostania komunikacji kolejowej, wyzyskali tutaj nacjonalści niemieccy dla agitacji, skierowanej przeciw senatorowi Włocławskiemu oraz przeciw Polsce, przypisując tej ostatniej klęskę węglową w Gdańsku. Agitacja ta ujawniła się przedewszystkiem w prasie, a także w sejmie gdańskim, w którym ze strony nacjonalistów niemieckich ogłoszono wypowiedzenia interpelację. Odpowiedział na nią w imieniu senatora Włocławskiego senator Javelowsky.

Odpierając energicznie zarzuty nacjonalistów, stwierdził, że dzięki niezwykłej życzliwości rządu pol-

skiego oraz komisji za generalnego w Gdańsku p. Strasburgera zapobiedzono brakowi węgla w Gdańsku. Na skutek zarządzeń władz polskich oddano do dyspozycji ludności gdańskiej przeszło 30 wagonów węgla z zapasów przeznaczonych na eksport, które nie mogły być wysłane z powodu uwięzienia okrętów w porcie gdańskim. Następnie poseł Rahn oświadczył, że Gdańsk powinien być Polsce wdzięczny za okazaną mu przez czynniki polskie pomoc i życzliwość. W dalszym ciągu poseł Rahn podkreślił, że postępowanie Polski w tym wypadku wobec Gdańska było całkiem poprawne i że więcej od niej nie można wymagać.

Oczyszczenie portu gdańskiego z lodów.

Pracuje nad tem łamacz „Sampo“, a przybędzie jeszcze „Gladiator“.

Gdańsk. W niedzielę dn. 17 bm. opuściło port gdański 13 statków morskich, którym lód łamacz „Sampo“ umożliwił przejazd przez lodowe zatępy zatoki gdańskiej. „Sampo“ zamierza udać się jeszcze do Gdyni po statki, które tam są gotowe do wyjazdu, poczem zapatruje się w węgiel w Gdańsku i wyjedzie do Danii, gdzie jest oczekiwany dla okazania pomocy statkom, zamarniętym w lodzie. Danji założy również

na przyspieszenie przyjazdu statków polskich, które wskutek chwilowych zatępy lodowych w zatoce gdańskiej nie mogą do Danii wyruszyć. Jako przybywa do Gdańska wysłany przez rząd polski łamacz „Gladiator“, który nadal przeprowadzać będzie statki przez zatępy lodowe. Łamacze gdańskie były dla zatępy lodowych, wytworzonych w zatoce wskutek wiatru północno-wschodniego, zbyt słabe.

Szkołem polskim w Niemczech brak nauczycieli.

„Związek Polskich Towarzystw Szkolnych w Niemczech“ ogłasza następujący komunikat:

— „Do polskich szkół prywatnych w Niemczech, które mniejszość polska z początkiem przyszłego roku szkolnego (1 kwietnia 1920), według nowego rozporządzenia ministra oświaty będzie mogła zakładać, potrzeba posiadać nauczycieli również z patentem polskim, obywatelstwa polskiego.

Nauczyciele szkoły polskiej, którzy mają zamiar pracować w naszych szkołach prywatnych, winni przelać do niżej podpisanego Związku wnioski. Do wniosków prosimy załączyć: 1. życiorys,

2. dyplom nauczycielski, 3. świadectwo inspektora szkolnego, 4. świadectwo moralności (policyjne), 5. zezwolenie władzy kościelnej na udzielenie nauki religii.

Pobory według pragmatyki nauczycieli pruskich, względnie według specjalnej umowy. Wnioski prosimy kierować najpóźniej do dnia 1 marca rb. pod adresem: Jan Baczewski, Berlin, Charlottenburg IV, Schillerstrasse 57-V.

Związek sprasza wszystkie dzienneki w Polsce o przedrukowanie powyższego komunikatu.

Rewizja w mieszkaniu politycznej powiernicy min. Stresemanna.

Polcja poszukiwała sprawców, którzy dostarczyli Anglikom memoriał Groener'a.

Berlin. Berlińska policja polityczna w poszukiwaniu osoby, która dostarczyła Anglikom tajnego memoriału m. Groenera, dokonała w ostatnich dniach szeregu rewizji, m. in. u p. Vallentin, redaktorki miesięcznika politycznego „Nord und Süd“.

P. Vallentin, redem ze Lwowa, uszmywała tutaj bardzo wpływowy salon polityczny, w którym częstym

gościem był min. Stresemann i wybitni dyplomaci zagraniczni.

Wynik sensacyjnej rewizji, przeprowadzonej w mieszkaniu p. Vallentin, uchodzącej tutaj za polityczną powiernicę niemieckiego ministra spraw zagranicznych, nie jest znany, natomiast słyszy się, że zamierza ona przedrzeć się teraz na stałe do Paryża.

Podwyżka płac na Górnym Śląsku.

Katowice. Komisja arbitrażowa i pojednawcza pod przewodnictwem inż. Knity rozpatrywała sprawę dodatku wyrównawczego dla pracowników, zatrudnionych w ciężkim przemyśle, oraz dla pracowników kopalnic. Komisja wydała orzeczenie, mocą którego pensje początkowe średnich grup uposażeniowych pracowników, zatrudnionych w ciężkim przemyśle, podwyż-

sza się o 5 proc., natomiast pensje pracowników kopalnic o 4 proc. Początkowi maszyniści wyciągowi otrzymają podwyżkę 5 procent. Orzeczenie ważne jest od 1 bm., przyczem stronom przysługuje prawo wypowiedzenia się w tej sprawie w przeciągu 5 dni. Ogółem przeprowadzono podwyżkę dla 28 grup zawodniczych na 57.

Przymusowy wykup nieruchomości ziemskich.

Wykaz imienny obejmuje na rok 1929—8288 ha ; utyków rolnych, podlegających przewidzianym w tejże ustawie skutkom zamieszczenia w wykazie imiennym z następujących nieruchomości ziemskich na Pomorzu:

- a) W pow. morskim:
- 1) 660 ha z majątków: Krokowo w. L. 8, 126, Gęszczyno w. L. 90, 92, Jeldzino w. L. 76, Sobieńczyce w. L. 77, należących do Doeringa Wickersa Krokowa,
  - 2) 222 ha z maj. Wejnerowo-Zamek w. L. 1, należące do Henryka Kęv Skrlingka,
  - 3) 100 ha z maj. Zamostne, należące do Heleny Ostrowskiej,
  - 4) 150 ha z maj. Polczyno w. L. 26, 59, 11, 78 należące do Aleksandra Hinnaemana,
- b) w pow. kościeskim:
- 5) 315 ha z maj. Góra w. L. 1, należące do Maks Radolfa Schulza — Góra,
  - 6) 308 z maj. Niedamowo w. L. A. 14, 16, 31, Wilcz-Błoto w. L. 1, należących do Ottona Schadowa,
- c) w pow. kartuskim:
- 7) 277 ha z majątków: Baraniewice w. L. 1, Wielkie Tachowice w. L. 129, należących do Ernesta Botkego,
- d) w pow. starogardzkim:
- 8) 100 ha z maj. Owidz w. L. 2, należące do Kazimierza Hąci,
  - 9) 225 ha z maj. Borkowo w. L. 5, należące do Edwarda Dirsena.
- e) w pow. tczewskim:
- 10) 524 ha z majątku Broszewo w. L. 1, należące do Młgorzaty Harras,
  - 11) 363 ha z majątku Mała ściana w. L. 4, 7, 16, 18,

- 12) 185 ha z majątków Czarlina w. L. 1, 1/3, Narkowy w. L. 76, Subkowy w. L. 13, należących do Heleny Wallenberg Pachaly,
- f) w pow. świeckim:
- 13) 545 ha z majątków: Laskowice w. L. 95, Polski Konopat w. L. 85, należących do Franciszka Gordona (ojca)
  - 14) 106 ha z majątku Jastrzębiec w. L. 68, należące do małż. Wiktora i Hildegardy Detmering,
- g) w pow. grudziądzkim:
- 15) 268 ha z majątku Dobro—Orle, należące do Ottona Karola Piotra Chomsego,
  - 16) 318 ha z majątku Dobra Nowe Janowice, należące do Nordewina Kosterbera.
- h) w pow. działkowskim:
- 17) 167 ha z majątku Dobro Węgrowo Polskie i Folwark Węgrowo Polskie w. L. 9, należące do Ericha Temmege,
- i) w pow. brodnickim:
- 18) 547 ha z majątków: Mała Tarsza w. L. 18, Płońnica w. L. 37, należących do Herberta Oshricha,
  - 19) 70 ha z majątku Dzierżo w. L. 1, należące do Marji Florkowskiej,
- j) w pow. toruńskim:
- 20) 335 ha z majątków: Leszcz w. L. 1, Pigża w. L. 3, Biskupice w. L. 35, należących do Weraera Kluga,
  - 21) 245 ha z majątków: Papanzya w. L. 47, Łuauwy w. L. 12 i 13, należących do Karla Reichela.

Wyrok w procesie studzienieckim.

Dyrektora zakładu i kilku jego pomocn. skazano na więzienie za znęcanie się nad wychowankami.

Warszawa. Wczoraj w po dwutygodniowym procesie zapadł wyrok w sprawie znęcania się nad dziećmi w zakładzie wychowawczo-poprawczym w Studzienicy.

Na mocy tego wyroku skazani zostali za znęcanie się nad wychowankami dyrektor zakładu Kwaśniewski na 1 rok więzienia, wychowawcy Pudłowski na 1 rok, Osiecki na 10 miesięcy więzienia, Ostowicz i Skowronek na 6 miesięcy, Zdzienski na 3 miesiące, a Dąbrowski na 1 miesiąc więzienia. Na mocy amnestji kara została im obniżona do połowy, a 2 ostatnim wymiar kary przekreślono.

Za spowodowanie uszkodzenia ciała skazany został Stefan Grochał na 3 lata więzienia, przy zastosowaniu amnestji na 2 lata. Edward Rostowski na półtora roku więzienia, przy zastosowaniu amnestji na 9 miesięcy, a Badał na 1 rok, przy zastosowaniu amnestji na 6 miesięcy więzienia. Ustawiony został Edward Mikolajczyk. W stosunku do Grochała i Rostowskiego sąd zastosował w charakterze środka zabezpieczającego bezwzględny areszt.

Dyr. Kwaśniewski zostanie wypuszczony na wolność po złożeniu kaucji 1000 zł.

Aresztowanie pos. Ulitza.

Katowice. Onegdaj został aresztowany poseł na sejm śląski Olt Ulitz, kierownik organizacji „Deutscher Volksbund für Polen”. Owiązany o udzielenie pomocy przy scieżkach celem uwolnienia się od służb wojskowej.

Materiał kompromitujący przeciw Ulitzowi zasłuzono podczas rewizji, przeprowadzonej w lutym 1926 w lokalu „Volksbundu”, w której wyniku aresztowano szereg osób. Z pośród tych osób za zdradę tajemnic wojskowych skazani zostali: kierownik oddziału szkol-

nego „Volksbundu”, były radca szkoły Dudek, na 1 1/2 roku więzienia, kierowniczka techniczna „Volksbundu”, w Królewskiej Hucie Ernestówna na rok i 2 miesiące twierdzy, szereg zaś innych oskarżonych na mniejsze kary.

Co do Ulitza prokurator w kwietniu 1927 r. wystąpił do sejmu śląskiego o wydanie go, jednak sejm rozprawił się temu, wobec czego dopiero teraz po rozwiązaniu sejmu, władze prokuratorskie aresztowały go.

Dodatek mieszkaniowy dla urzędników.

Warszawa. Min. skarbu przedłożył Sejmowi projekt ustawy o dodatku mieszkaniowym dla urzędników w wysokości 5 proc. ich miesięcznego wynagrodzenia. Dodatek ten obciąża skarb państwa kwotą 96 milj. zł rocznie.

Przedłożenie rządowe nosi charakter legalizacji zarządzenia, uchwalonego już w budżecie na r. 1929/30.

Sprawa zmiany nazwisk hańbiących.

Warszawa. Sejmowa podkomisja administracyjna obradowała w ciągu czterech posiedzeń nad wnioskiem posła Tomaszkiwicza i Czernickiego w sprawie zmiany nazwisk hańbiących. Przy współdziałaniu przedstawicieli sądu przyjęto projekt ustawy, wedle którego

zmiany nazwisk hańbiących, ośmieszających i nie liczących z godnością człowieka, dokonywać się będzie w trybie znacznie uproszczonym, a dla osób niezamożnych na koszt skarbu państwa.

Zamach na konsula sowieckiego.

Wiedeń. Prasa donosi z Moskwy, że w Charbinie dokonano zamachu na sowieckiego konsula generalnego, oddając do niego kilka strzałów rewolwerowych, które chybiły. Sprawcą zamachu aresztowano i jest nim emigrant rosyjski, który był na służbie policji chińskiej.

Rząd sowiecki domaga się surowego ukarania sprawcy zamachu.

EMIL RICHEBOURG.

129

Z LETARGU.

(Ciąg dalszy)

Dnia pewnego sięgnął dłońmą zuchwałą po laury prawdziwego artysty i wyprosił sobie u dyrektora teatru rolę obczera. Porwał się ni mniej ni więcej, tylko na rolę Jerzego w melodramacie: „Lat trzydzieści z życia Saulera” przed salą wspaniałą, zapelnioną po brzoży wybrorową publicznością.

Został sromotnie wyśmiany, a w dodatku obrzucano go łuskami z orzechów, ogryzkami z jabłek i skórkami z pomarańcz. Nie pozwolono mu nawet dokończyć aktu drugiego.

Po takiej obrzymiej porażce, rzucił w nos dyrektorowi swoim kostiumem i zrozpaczony, że nie dosięgnie nigdy sławy drugiego Fryderyka Lemaitre, porzucił na wieki, niewdzięczną karierę artystyczną, szukając jakiego, czternastego z rządu rzemiosła.

Z jego krótkiego pobytu na scenie, został mu jedyny talent; (prócz kilku słodkich wspomnień, na które dziś jeszcze serce ma silnie uderzało;) została mu wprawa w grymowaniu twarzy dowolnie i w noszenia z zupełną swobodą rozmaitych peruk na głowie, jak też fałszywych bród, wąsów i angielskich okrągłych

bokobrodów. W tej sztuce wyćwiczył się był najdoskoniej.

Otóż podczas gdy Jerzy rozmawiał z Gastonem, Frugere ubrany niby lokaj w domu magaackim, z rudą peruką na głowie i takimiz bokobrodami, wchodził do szynku przy ulicy Pontien; gdzie uczęszczała służba hrabięgo Borsenne'a próżnująca przez większą część dnia, na „kieliszczek” i „partyjka” z kolegami, bądź w karty, bądź w domino.

VI.

Frugere usiadł przy stole obok kilku innych gości grających i zaczął sobie podać przekąskę i kieliszek absyntu.

Służba przedpokojowa i stajenna, jest zwykle wcale przystępna i nie zadziera zbytłto nosa. Jeżeli koms czasem nie dowiezra, to nigdy przecież nie okazują tego kolede, liberzyscie, jak i ona, który wchodzi razem z nimi do trzesiorządnej kawiarni, lub po prostu do szyneczka.

Frugere mógł zatem wnieść się z wszelką łatwością do rozmowy sług Borsenne'a.

— Nie wiem co się u nas raptem stało — przemówił siangret, ubrany z angielska. — Od kiedy nasz pan miał nibyto odziedziczyć miliony, wszystko przewraca się w pałacu do góry nogami.

— A wyplacono wam areszcie pensję zaległą?

— Dotąd ani slychu nie ma o tam. Piotr... pana prawa ręką... oświadczył nam, że nietylko wyplaca

KTO

jeszcze nie odnowił abonamentu „DRWĘCY” na następny miesiąc, niech to uczyni zaraz, dopóki listonosze przyjmują zamówienia.

Włademodali.

Nowemiasto, dnia 20 lutego 1930 r.

Kalendarzyk 20 lutego, środa, Suchy dzień, Leona. 21 lutego, Czwartek, Maksymiana b. Wschód słońca g. 7—07 m. Zachód słońca g. 17—21 m. Wschód księżyca g. 14—09 m. Zachód księżyca g. 06—19 m.

3 miesiąc 6 parafat.

Jesteśmy jeszcze zawsze odcięci od komunikacji kolejowej.

Nowemiasto. Już od kilka dni żyjemy jak w zamierzonych czasach, kiedy nie było jeszcze żadnych kolei. Ani do Lubawy ani do Brodnicy kolej nie kursuje. Aby otrzymać pocztę co drugi dzień jeździ się autami, zaprzęgniętymi w owórka, do 28 km, odległej Brodnicy. Jestto oczywiście na skutek zawiania torów kolejowych śniegiem. Ale bądź co bądź życzyliby należało, aby wreszcie zabrano się do uruchomienia kolei naszych, bo przecież takie odcięcie od świata trudno na długo znieść.

Odpust św. Walentego.

Nowemiasto. Tegoroczny odpust św. Walentego stał całkiem pod znakiem obecnych mrozów i śniegów. Na skutek ponownej zawieli z dnia poprzedniego i nosy drogi były tak zawiłane, że z wiosce niepodobna prawie było się dostać do miasta. To też ilość wierznych była znacznie mniejsza niż po inne lata. Sume odprawił miejscowy ks. Wikary, a kazanie wygłosił ks. Proboszcz z Mikołajk.

Dwa pożary.

v Nowemiasto. Dnia 15 bm. po południu wybuchł pożar na poddaszu domu p. Kłosowskiego w Nowemiście, który, w czasie spostrzeżenia w zarodku został stłumiony. Powodem powstania ognia była wadliwa budowa komina. Straty, wyrządzone przez pożar, wynoszą około 100 zł.

v Sędzice. Dnia 11 bm. około wieczoru powstał ogień w domu mieszkalnym robotniczym w maj. Sędzice, który zamieszkiwali J. Wisniewski szwajcar i Zombek kolodziej. W przeprowadzonym dochodzeniu ustalono, że sprawcą pożaru jest właśnie W., który około pół godziny przed pożarem, wstawiony, bo 10 bm. wyprawiał wesele, udał się na strych, przypuszczalnie z papierosami, którego niedopałek musiał upuścić między znajdującą się tam rzeczy i z tego, powstał pożar. W. zeznał, że o niczem nie pamięta. Z powodu natychmiastowej pomocy miejsc. ludności oraz sikawki z Babalis, spalił się tylko dach domu do sufitu oraz rzeczy W. i Z., które były na strychu. W. był ubezpieczony. Dochodzenie skieruje się do podprokuratury w Toruniu.

Kradzież pieniędzy.

v Pacóttowa. Dnia 12 bm. skradziono p. W. Kurowskiemu z Pacóttowa ze składu z niesamknieję szufłady 30 zł. Podejrzany o dokonanie tej kradzieży jest Fr. Z. z Pacóttowa, który jednak stanowczo zaprzecza, jakoby on skradł owe pieniądze. Dalsze śledztwo w toku.

Wykład o alkoholizmie.

Lubawa. W czwartek, dnia 21-go lutego o godz. 7-mej wieczorem odbędzie się w sali tut. Gimnazjum wykład z przeżościami o alkoholizmie. Wykład ten urządza się z ramienia tut. Hufca Harcerskiego.

każdemu co mu się należy, ale prócz tego, zamiast kolendy, która nas jakoś omięła, dostaniemy satę gratyfikacją na Wielkanoc... niby pisanki wielkanocne.

— W tym roku Wielkanoc wypadła pierwszego kwietnia — zauważył drwiąco jakiś slugus — żeby to tylko nie było poprostu prima aprilis, bratku Kochany!

— Musicie być zadowoleni — służąc tak dobremu panu? — wtrącił Frugere od niechcenia.

— Phil — skrzywił się siangret — wolalibym żeby wymagał więcej od nas, a za to płacił nam regularnie.

— Czy przynajmniej macie co jeść? — Co do tego, miałby psi język ten, kto by się jeszcze skarżył. Pan Piotr sam dysponuje kuchnią i stara się o dobry wikt dla służby.

— Jak zresztą wszystkim — i inny zauważył, ów pierwszy sluga. — Piotr więcej znaaczy u nas w pałacu niż sam hrabia.

— Ah! Czy nie słytysie przypadkiem u hrabięgo de Borsenne? — spytał Frugere od niechcenia. — Utrzymują, że to pan bardzo hojny?

— Tak... jak może. Na nieszczęście, od śmierci pani hrabiężki cierpi on stale na suchoty w kieszeni.

— Zawsze to pan całą gębą, wassoly, hulaka p. trochę, milioner w dodatku... jak to sami powiedzie liście przed chwilą... radbyśmy bardzo dostać się do niego. Szukam właśnie jakiej dobrej służby. (C. d. n.)

W sprawie aresztowania p. Oldakowskiego i jego żony.

Lubawa. Jak już donosiliśmy, po przesłuchaniu p. Oldakowskiego i jego żony jako świadków, zostali oni oskarżeni w areszcie śledczym więzienia sądowego w Lubawie. Aresztowanie nastąpiło na skutek podejrzenia o krawstwo. W sprawie Oldakowskiego przesłuchanych już było 15 świadków ze Straszewa i z Torunia. Oldakowski w chwili aresztowania go miał przy sobie 1 rewolwer bobenkowy z 6 nabojami oraz t. zw. „hauring”, które to przedmioty przy rewizji zostały odebrane. W związku z tą sprawą aresztowano również żonę jego Aborowicza.

Srebrne gody małżeńskie.

Wałdyki. W czwartek, dnia 21-go bm. obchodziły srebrne gody małżeńskie państwo Walentostwo Marchlewscy z Wiśniewa. Człogodnym Jubilatom życzymy doczekania złotych godów.

Zbliżyła się zanadto do piecyka i zapaliła się na niej ubranie.

v Szczepankowo. Dnia 11 bm. w porze przedpołudniowej w czasie, gdy nikogo z rodziny nie było w mieszkaniu 6-letnia córeczka rob. Fr. Tracińskiego, Władzia zbliżyła się zanadto do piecyka rozpalonego, od którego zajął się ubranie, na skutek czego odniosła poważne poparzenia i byłaby niechybnie całkowicie się spaliła, gdyby pod wpływem bólu nie była wybiegła z domu w chwili, gdy przechodził właśnie rob. J. Wiśniewski, który zdołał ogień na niej ugasić. Poparzoną w stanie ciężkim przewieziono, wśród trzaskającego mrosu do Lubawy, do szpitala.

Przedstawienie, urządzone ze strony tow. Powstańców i Wojaków.

Sumin. Dnia 8 bm. ruchliwe Tow. Powstańców i Wojaków w Suminie urządziło zwozajem lat ubiegłych teatr, na którym odegrano sztukę p. t. „Orleń” w III aktach i sztukę p. t. „Chrapanie z rozkazu” w I akcie. Dla większego urozmaicenia z inicyjatywy druha prezesa p. nauczyciela Sorokiewicza odbył się kullig z muzyką, w którym brali udział wszyscy obywatele tutejszej miejscowości. O godz. 18 tej wieczorem odbyło się przedstawienie, które trwało do godz. 21 szej. Wszyscy amatorzy wywiązali się ze swych ról znakomicie. Całością kierował druha prezesa Sorokiewicz. Po przedstawieniu rozpoczęła się zabawa, na której goście tak się wesołili, jak nigdy dotychczas. Podniosły nastrój, który panował podczas przedstawienia i zabawy, świadczył o uznaniu, jakim darzy miejscowe obywatelstwo druha prezesa Sorokiewicza. Jeden z gości.

Kradzież świń i drobiu.

v Ciche. W noc z dnia 14 na 15 bm. dokonano kradzieży u p. Kłosowskiej, zamieszkałej w Cichem za pomocą rozbicia kłódki od ohlewa, skąd zabrano 2 świnię i 18 kur. Przeprowadzone dochodzenia wykazały, że w silnym podejrzeniu o powyższą kradzież jest F. Wid. z Teresowa, którego widziano jak w noc z 3-iej jechał furmanką ze strony Cichego, a nawet świadkowie stwierdzili, że wioził mięso na saniach. W. do winy się nie przyznaje mimo dostatecznych dowodów. Jest on tuł. policji dobrze znany jako zawodowy złodziej. W odstawieniu do Sądu Grodzkiego w Nowemście. Dochodzenia za współzawodnikami i paserami trwają w dalszym ciągu.

z Pomorza.

Cudem ocaleni z niebezpieczeństwa.

Bydgoszcz. W ub. tygodniu ulicą jechała na swych sankach, zaprzężonych w jednego konia p. Zastępowca wraz z swym 10 letnim synkiem. Narazem kość ozębna przestraszona zaczął ponosić tuż nad brzegiem rzeki, poczem z dośrodkowej wysokości runął wraz z saniami do rzeki. Świadkowie tej sceny struchleli ze zgrozy i przerażenia. Biegna nad rzekę i widzą, jak kość, przebiwszy swym ciężarem lód, stoi w wodzie. Sanki jednak cudem jakimś pozostały na powierzchni lodu, a w nich dwie istoty. Pani Z., ochłonawszy nieco z wrażenia, wydobyła się wraz z synem na ląd; nie ponieśli żadnej szkody na zdrowiu. Kość jednak stał w wodzie przez trzy kwadransy, nim przybyła straż pożarna i wydobyła go z niewygodnej pozycji.

Śmierć dwóch kolejarzy wskutek mrozu.

Bydgoszcz. W ub. poniedziałek zmarło 2 kolejarzy, zajętych przy hamulcach pociągu towarowego, jadącego z Pomorza do Bydgoszczy. Śmierć wskutek zmarznięcia nastąpiła prawdopodobnie już w polowie drogi. Gdy pociąg przyjechał do Bydgoszczy znaleziono już tylko skostniałe i zeszywałe na lód trupy.

Wilki pojawiły się pod Bydgoszczą.

Bydgoszcz. Z kilku stron donoszą o pojawieniu się wilków w lasach okolicznych. W ubiegłym tygodniu już stwierdzono ślady wilków w lasach państwowych Jachoi i Zoledowa. Z początku przypuszczano, że są to ślady dwóch lub trzech dużych psów. Po dokładnym zbadaniu śladów przez znawców, którzy zeszło już tropili wilki, okazało się, że są to najwyraźniejsze ślady tych drapieżców. Przypuszcza się, że wilki, pędzone głodem i ostrą zimą, przyszedły z pogranicza litewskiego przez Prusy Wschodnie i lasy toruńskie, gdzie również stwierdzono pobyt wilków.

Napad wilków na stację kolejową.

Rywał. Wieczorem 13 bm. stado wilków napadło na tutejsze zabudowania dworca kolejowego i dobierało się do chlewów, w których znajdowały się świnię. Gdy służba kolejowa spostrzegła rabusiów, powstała wśród służby mała konsternacja, a to z powodu braku jakiegokolwiek broni. Jeden z kolejarzy, zwrócił się podobno o pomoc wojska do Chojnic. Tymczasem wilki natarczywie dobijały się do chlewu. Dopiero po półgodzinnej bieganinie, służba kolejowa zebrawszy na odzwag, poschwyliła drągi i narzędzia kolejowe i z nimi ruszyła na zgłodniałe wilki, wreszcie udało się zgłodniałym rabusiom odpedzić.

Gluchoniemy zaprowadził do ołtarza gluchoniemą.

Paplin. W ub. tygodniu pobłogosławił miejscowy ks. dziekan Lewandowski w kościele parafjalnym rzadki w swoim rodzaju związek małżeński. Obojętne gluchoniemą p. G., posłabła małżonka również gluchoniemego. Rządząca panny młodej, podejmowała w swym domu licznych gości.

Z dalszych stron Polski.

Zamarzł obóz cygański przeszło 20-ciu trupów.

Lwów. Z pow. janowskiego donoszą o zamarznięciu całego obozu cygańskiego, koczującego na terenie pow. janowskiego. Zamarzło podobno dwadzieścia kilku osób i kilka koni. Bówież w okolicy Bawy Buskiej zamarzło 3-oh cyganów i dwie cyganki w podziemnym schronieniu za miastem.

Meteor runął do Jazłowa na Wileńszczyźnie.

Wino. Ludność Wileńszczyzny i części Litwy pozostaje w dalszym ciągu pod wrażeniem meteoru, który spadł do jeziora Olany. Spadkowi towarzyszył niezwykle silny wstrząs ziemi, od którego w okolicznych wioskach powylały drzwi i szyby. Jeden nawet z miejskich budynków runął. Światło tego potężnego meteoru, widziane było również w Kownie. Lud łączą ukazania się rzekomej komety z przepowiednią wojny.

Od Redakcji.

Do Łąkorza: Ani nam się śniło zniewać sakrament Małżeństwa. Nasza uwaga miała jedynie na celu uwydatnienie pocieszającego u nas objawu wielkiej siły rozrodczej ludu polskiego, co było i jest jeszcze zawsze przestraszaniem dla naszych wrogów, a dla nas stanowi rekompensację naszej przyszłej potęgi. Porównania o zająkach i królikach użył swego czasu kanclerz niemiecki Bülow w sejmie pruskim, które następnie stało się prawie że przysłowiem. Aby w tej, tak niewinnej z naszej strony uwadze dopatrzyć się znieuwagi sakramentu u Małżeństwa, lub nawet „drwin i kpin z oszczędności małżeńskiej”, na to potrzeba sporej dozy przesadnej wrażliwości lub prudencji. Oczywiście, kto nią obciążony, ten we wszystkim będzie skłonny dopatrzyć się znieuwagi i zgorzelenia. Ale my oczywiście przy redagowaniu gazety z nią liczyć się nie możemy. Red.

Płace robotników rolnych

za styczeń 1929 r. w woj. Pomorskiem.]

Cena żyta za ctr. pojedynczy 16,50 zł. f

Ordynariusze.

(płaca miesięczna):

Ręczniacy	9 zł 63 gr.
Stróże, skotarze, oprzącze, wartownicy	10 „ 04 „
Formale, pracujący stale kołmi	12 „ 38 „
Włodarze	13 „ 75 „
Owczarze	15 „ 12 „
Rzemieślnicy bez narzędzi	22 „ 00 „
Rzemieślnicy z narzędziami	24 „ 75 „

Zacięźnicy.

(płaca dzienna):

Kateg. Ia dziewczęta i chłopcy od 14—15 lat według obopólnej umowy.	
Kateg. Ib dziewczęta i chłopcy od 15—16 lat 39 gr.	
Kateg. IIa dziewczęta i chłopcy od 16—18 lat 65 gr.	
Kateg. IIb dziewczęta ponad 18 lat 71½ gr.	
Kateg. III chłopcy od 18—21 lat 91 gr.	
Kateg. IV chłopcy ponad 21 lat, zdolni do wszelkiej pracy i do kosy, 1,43 zł.	

Chałupnicy.

(płaca dzienna):

Chałupnicy	!1 zł 23½ gr.
Dziewczęta i chłopcy wolnego robotnika otrzymują zapłatę w gotówce zaciężników odnośnej kategorii (o 6 pół gr. więcej).	

Dla służby włocławskiej,

(gburskiej).

Parobcy i dziewczęta od 14—16 lat — 2 ctr. żyta miesięcznie 33,00 zł.	
Parobcy i dziewczęta od 16—18 lat — 2¼ ctr. żyta miesięcznie 37,13 zł.	
Dziewczęta ponad 18 i chłopcy do lat 20 — 2 ctr. 65 ft. żyta miesięcznie 43 zł. 73 gr.	
Robotnicy ponad 20 — 2 ctr. 90 ft. żyta miesięcznie 47 zł. 85 gr.	

Dojarze.

Wynagrodzenie dojarza wynosi według § 3 kontraktu dla szwajcarów:
1 Od sztuki krowy dojrzej, wolu roboczego, stadnika rozplodowego 1,04 zł.
2. Od sztuki jałowizny powyżej 10 tygodni, do dojścia do krowy dojrzej lub wolu roboczego, 65 gr.
3. Za wychowanie zdrowego cielaka do 10 tygodni 65 gr.

Płace kobiet.

Jako wynagrodzenie pobierać będzie żona pracownika za przepracowaną godzinę 26 gr.

Znów niebezpieczeństwo krwawego starcia dwóch obozów.

Wiedeń. Działalność wiedeńskie wyrażają obawę co do mających się w dniu 24 lutego rb. odbyć pochódów w mieście i to ze strony Helmhery i socjalistycznego Sztabandu. Władze policyjne wydały do organizatorów pochódów wezwania rozgraniczenia terenów między obydwoimi obozami, aby w czasie pochódów nie doszło do krwawych starć.

Coraz więcej bolszewików idzie na wygnanie.

Moskwa. Komitet centralny partii komunistycznej zezwolił na przewieszenie przywódców bolszewickich Radka i Rikowskiego do jednej z miejscowości na Kaukazie lub na lodowaty Sybir.

Ostatnie wiadomości.

Poniedziałek, 19 lutego.

Szwacki inspektor wychowania fizycznego w Warszawie.

Warszawa. W dniu dzisiejszym przybył do Warszawy szwacki inspektor wychowania fizycznego p. Liade. Poprzednio był zwiedzził zakłady wychowania fizycznego w Toruniu i Poznaniu. Po przybyciu do Warszawy służył wizytę dyrektorowi wychowania fizycznego w Warszawie p. Ulrychowi, poczem zwiedził odnośne zakłady w Białymostku. Z Warszawy uda się do Katowic i Krakowa.

Odsunięcie przyjazdu min. rumuńskiego.

Bukareszt. Agencja Ragor podaje na skutek doniesień dzienników, że wizyta ministra Minorescu odłożona zostanie prawdopodobnie do połowy marca rb.

Zatonięcie okrętu.

Melbourne (Australia). Parowiec „Kauwara”, dojeżdżający z Sydney do Melbourne, wczoraj wieczorem około wyspy Cleft w odległości 7 mil. od cap. Wilsona — osiadł na mieliźnie. Pasażerów zabrał parowiec „Mackarra” — za to okręt, osiadły na mieliźnie, zatonał — mimo wysiłków ratowania go. Zatonął z nim razem cały ładunek, wynoszący 300 tyś. fantów szter. Pasażerowie utracili wszystko, co ze sobą wzięli.

Walka z narkotykami.

Waszyngton. Kellog ogłasza, iż Stany Zjednoczone zwróciły się do W. Brytanii i 12 innych państw celem skoordynowania współpracy funkcyjarskiej państw krajów do walki z handlem z narkotykami. Do owych 12 państw należy: Francja, Niemcy, Włochy, Holandia, Belgja, Czechosłowacja, Dania, Grecja, Japonja, Polska, Hiszpanja i Turcja.

Bera. W nizinach mrozy zeszły, natomiast na wyżej położonych terenach niską temperaturę trwa dalej.

Paryż. Dział w południe w Paryżu temperatura wynosiła +3 stop. C.

Wtorek, 19 lutego.

Ruch kolejowy znacznie się poprawił.

Katowice. W ruchu kolejowym znaczna poprawa. Ruch kolejowy już odbywa się normalnie. Odbywa się też już kompletny ładunek wszystkich towarów. Czechosłowacja i Austria jeszcze jednak nie mogą przyjąć wszystkich pociągów.

Zupełnie odcięci od świata i ludzi.

Berlin. Donoszą, iż znana miejscowość kąpielowa Norderne na wyspie Borkum oraz Waageroog otoczone lodami i zupełnie odcięte od komunikacji ludzkiej. Żywność dostarczają im samoloty z Wilhelmshafen.

Na wschodzie jeszcze zawsze okropne mrozy. Moskwa. Z Moskwy donoszą, że w Jakucku spadła temperatura do -70 stopni Cels.

Razruchy w Palestynie.

W kolonii żydowskiej Hebra doszło do ostrych zatargów między żydowskimi osadnikami a Beduinami.

Ciętko rannych zostało 1 żandarm angielski i kilkunastu osadników żydowskich. Na miejsce wypadków przybył gubernator w towarzysztwie urzędników. Jednak musieli się cofnąć. Zawezwano pomoc wojskową. Przyczyają rozrachów są spory graniczne.

Pogrzeb ś. p. Tadeusza Zwistockiego, zięcia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Warszawa. Dział odbył się pogrzeb ś. p. Tadeusza Zwistockiego, zięcia Prezydenta Rzeczypospolitej. W kościele Karola Boromeusza odprawił kapelan p. Prezydenta, ks. prałat Bajanek, mszę ś. w. żałobną za spokój duszy zmarłego. Ekzekwje odprawił ks. biskup polowy Gall.

Na mszy ś. w. był obecny p. Prezydent wraz z rodziną, rząd z premierem, Bartlem, korpus dyplomatyczny, przedstawiciele armji. Na široką kościółka na wysokim katafalku spoczywała trumna.

Po ażeństwie ruszył kondukt żałobny z kościółka na Powąski. W pochodzie pogrzebowym wzięło udział wojsko z orkiestrą. Zwłoki pochowano w grobie rodzinnym na Powązkach.

Premjer Bartel jedzie do Gdańska.

Warszawa. Dział 26 bm. premjer Bartel udaje się do Gdańska, aby służyć oficjalną wizytę senatorowi W. M. Gdańska. Towarzyszyć będzie premierowi minister kolei Kühn oraz urzędnicy przydzium Rady Ministrów oraz takowi ministrowi spraw zagr.

Straszne nieszczęście w Berlinie.

27 tysięcy metrów gazu wyleciało w powietrze. Zabici i ranni.

Berlin. W niedzielę nad ranem wybuchł w Berlinie w północnej dzielnicy miasta Weddingen zbiornik gazowy, zaopatrujący w gaz całą dzielnicę.

Obrzmi ten zbiornik o stalowej konstrukcji i czteropiętrowej wysokości — został rozerwany na drobne kawałki. Mur, otaczający zbiornik, został rozbity doszczętnie.

W chwili wybuchu najpierw strzelił szeroki i potężny słup płonącego gazu, który momentalnie ograniczył płomieniem znajdujące się w pobliżu domy. Pożar, jaki powstał w tych domach, udało się ugasić dzięki usilnej pracy straży ogniowej.

W 60 domach, położonych w pobliżu, wyleciały wszystkie szyby, a drzwi i okna zostały wyrwane z zawiasów.

Padające odłamki zbiornika i muru zraniły poważnie 68 przechodniów, a 5 zabito.

Ogółem wyleciało w powietrze 27 tysięcy metrów sześciu gazu.

Przyczyna wybuchu dotychczas jest niernana, a ślednicy gazowi oświadczają, że stoją obecnie przed wielką zagadką.

Dzienniki zaznaczają, że wybuch mógł powstać

przez mrozy, wskutek których zbiornik prawdopodobnie stał się nieszczęśliwym.

Fabryka urządzeń ślusarskich, znajdująca się na sąsiednim placu, została zniszczona prawie zupełnie.

Stary miliony dolarów czekają na spadkobierców w Polsce.

Londyn. Hr. Borowski, który zginął w wypadku samochodowym we Włoszech w r. 1924, pozostawił majątek, wynoszący 4 miliony dolarów.

Spadkobiercy hr. Borowskiego mają podobno mieszkać w Polsce w okolicach Krakowa.

Opodatkowanie samochodów.

Warszawa. Rząd zgłosił do Sejmu projekt ustawy o podatku drogowym od pojazdów mechanicznych.

Jest to opodatkowanie samochodów.

Zebrania Kółek Rolniczych

odbędą się dnia 24 lutego 1929 r.

Jamiełnik o godz. 17-tej.
Radomno „ „ 9.30.
Rybno „ „ 16-ej.
Ostaszewo „ „ 14-ej.
Pratnica. Zebranie Kółka Roln. odbędzie się w niedzielę, dnia 24 bm. po nabożeństwie. Na zebranie to przybędzie prelegent z referatem o sztucznych nawozach. Wobec tego przybycie wszystkich członków jest konieczne.

Kółko Rolnicze Tylicz. Zebranie Kółka Rolniczego odbędzie się w niedzielę, dnia 24. 2, zaraz po nabożeństwie w bardzo ważnej sprawie w szkole, na które przybędzie p. dyrektor szkoły rolniczej. O Henry udział proszę Zarząd.

Semstawa. Zebranie Kółka Rolniczego odbędzie się w środę, dnia 27-go lutego o godz. 8-giej po południu, w szkole w Targowisku.

Giełda zbożowa w Poznaniu.

Notowania oficjalne z dnia 18. 2.
Płacono w złotych za 100 kg.

Zyto nowe (suche)	33.00—33.40
Pszonica	42.50—43.50
Jęczmień browarowy	34.00—36.00
Owies nowy	30.25—31.25
Mąka żytnia 70 proc.	46.50—
Mąka pszenna 65 proc.	59.50—63.50
Otręby żytnie	24.75—25.00
Otręby pszenne	24.75—25.75

Uwaga: Ogólne uspołecznienie spokojne.

Warszawa, 20. 2. Dolar 3.90 niżej.

Za 100 zł w Gdańsku 57.90—57.89.

za Warszawę 57.47—57.05.

1 funt angielski	48.28	—
100 frank. szwajc.	171.58	—
100 frank. franc.	84.85	—

Na giełdzie ubezpieczeniowej i Walenty Staroński w Warszawie. Za ogłoszenie radzono się ubezpieczycieli.

Dnia 18-go lutego rb. zasnął w Bogu długoletni członek Dozoru kościelnego

ś. p. I

Tomasz Czarnecki

Niech Mu Bóg będzie zapłatą za trokliwą pracę około dobra parafii i kościoła.

Kurzętnik, dnia 19-go lutego 1929 r.

Za Dozór kościelny

Ko. prob. Polka, przewodniczący.

Dzisiaj rano o godz. 2 i pół zasnął w Bogu opatrzony Sakramentami św.

ś. p.

Stanisław Roszik

introligator

Zmarły był naszym długoletnim wiernym pracownikiem i szczerym przyjacielem.

Cześć Jego pamięci!

Lubawa, dnia 19-go lutego 1929 r.

Anna Janowska z rodzicami.

Zasobne nabożeństwo odprawi się w sobotę, dnia 23-go bm o godz. 9-tej w kościele parafjalnym następnie pogrzeb z ul. Bankowej.

Wszystkim, którzy byli łaskawi wyrazić nam z okazji srebrnych godów naszych swoje życzenia, składamy najserdeczniejsze

„Bóg zapłać“

Lubawa, w lutym 1929 r.

Józefostec Weselowsky.

BANK LUDOWY

Sp. z odp. ogr.

w Lubawie

Zastępstwo Banku Polskiego dla inkasowania wekeli.

Przyjmuje

wkłady oszczędnościowe, płacone przy

wypowiedzenia dziennym	6%
„ miesięcznym	18%
„ kwartalnym	9%
„ półrocznym	10%

Za wkłady dolarowe, płacone przy

wypowiedzenia kwartalnym	5%
„ półrocznym	6%

Udziela

członkom pożyczek wekslowych. Otwiera rachunki bieżące i czekowe.

Załatwia

wszelkie sprawy, wchodzące w zakres bankowości na bardzo dogodnych warunkach.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W piątek, dnia 22-go bm. o godz. 1.30 w południe sprzedawane będą w Lubawie na podwórzu spedytara p. Umińskiego za gotówkę następujące rzeczy:

1 maszynę do szycia i rower męski.

Szukalski, kom. sądowy w Lubawie.

Stale świeże

BATERIE ANODOWE

polska

„Drwęca“ Drukarnia i Księgarnia.

Cena losu 1 zł

LOTERJA KOŃSKA

Komitetu Targów Końskich w Gnieźnie.

Clągnięcie 25-go kwietnia 1929 r. w Gnieźnie

z okazji jarmarku na św. Wojciecha.

450 wygranych w wartości 43.000 zł

I. WYGRANA (główna): Czwórka koni z uprzężą i powozem w wartości	10.000 zł
II. WYGRANA: Para koni z uprzężą i powozem w wartości	4.500 zł
III. WYGRANA: 1 koń z uprzężą i powozem . . . w wartości	2.500 zł
IV. WYGRANA: 1 koń osiodłany . . . w wartości	1.500 zł
DALSZE 15 WYGRANYCH: Konie luxem, powozy i wierzchowe oraz reszta 431 wygranych w przedmiotach ogólnej wartości	24.500 zł
Razem	43.000 zł

Losy do nabycia w „DRWĘCY“ w Nowemście i w Lubawie.

Dziewczyna

potrzebna od zaraz

Simonowa, Nowemście Rynek.

Potrzebna od zaraz starsza

POKOJOWA

Hotel Bona, Nowemście.

Umebl. pokoje

dla jednej i dwóch osób, z całym utrzymaniem lub bez od 1 marca do wynajęcia

M. Arkuszowska, Nowemście, Mostowa 11.

Mam na sprzedaż

dwa salony

wóz roboczy

na parę i jednego konia. ZŁADYŻA I PIOTRO SICZKOWA, Paszów.

Mam na sprzedaż

13 morgów

gospodarstwo

w tym i młyn iasny użytkowe. Wojciechowski, Jamietnik poczta Lidzbark.

Nadleśn. Państwowe Mściń

urząd dnia 26-go lutego 1929 r. o godzinie 10-tej przed południem w obozynie w Tomaszowie

LICYTACJĘ

dla potrzeb lokalnych

na której sprzedawane są drewno użytkowe z leśnictwa Ostrówki oraz drewno opałowe z leśnictwa, Wawrowice, Ostrówki i Kaluga.

Handlarze wykluczeni. Odszedł leśniczowie udziału na żądanie ustnych wyjaśnień w sprawie drewna wystawionego na sprzedaż.

Warunki sprzedaży zostaną ogłoszone przed licytacją. Płacić należy readantowi obecnemu przy sprzedaży.

Mściń, dnia 19-go lutego 1929 r.

Nadleśniczy.

Dnia 27-go lutego rb. o godzinie 9 i pół przed poł., odbędzie się

w Skarlinie w obozynie p. Watkowskiego

sprzedaż drewna

opałowego i użytkowego.

Państwowe Nadleśn. w Łąkorzu.